

**МЕМОРАНДУМ
ПРО ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ І СПІВПРАЦЮ**

**між
компанією "Кімонікс Інтернешнл Інк.",
Всеукраїнською асоціацією кредитних спілок
та
Об'єднанням кредитних спілок «Програма захисту
вкладів»**

м. Київ

"23" вересня 2011 р.

**MEMORANDUM
OF UNDERSTANDING AND COOPERATION**

**between
AgroInvest in Ukraine Project,
Pan-Ukrainian Association of Credit Unions,
and
Credit Union Association
"Deposits Protection Program"**

Kyiv

September 23, 2011

Компанія "Кімонікс Інтернешнл Інк.", яка впроваджує проект "АгроІнвест", що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (АМР), Всеукраїнська асоціація кредитних спілок та об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів»,

- беручи до уваги мету проекту "АгроІнвест", що впроваджується компанією "Кімонікс Інтернешнл Інк.", а саме, сприяння широкомасштабному економічному зростанню за допомогою більш всеохоплюючої та конкурентної галузі сільського господарства, зокрема, за рахунок поліпшення доступу малих та середніх сільгоспвиробників до фінансових ресурсів;
- поділяючи наміри щодо сприяння подальшому розвитку системи кредитних спілок України, як дієвого інструменту фінансування малих та середніх сільгоспвиробників України на засадах економічної ефективності та ринкової конкурентоспроможності, фінансової стабільності та безпеки для вкладів членів, дотримання принципів міжнародного кооперативного руху у діяльності системи управління, внутрішнього контролю та розкриття інформації, оптимального поєднання у регулюванні діяльності кредитних спілок механізмів впливу з боку держави та саморегулювання з боку ринку;
- ґрунтуючись на багаторічному досвіді запровадження механізмів супроводження та підтримки кредитних спілок, що здійснюють кредитування малих та середніх сільгоспвиробників;
- враховуючи спільне бачення завдань та пріоритетів у сфері формування належної фінансової та ринкової інфраструктури для малих та середніх сільгоспвиробників;
- визнаючи важливість консолідації наявних організаційних, кадрових, інформаційних та фінансових ресурсів задля досягнення спільної мети;

домовилися про таке:

1. Метою співпраці між Сторонами в рамках цього Меморандуму є:
  - 1.1 значне збільшення обсягів кредитування малих та середніх виробників (МСВ) у сільському господарстві

Chemonics International Inc. implementing United States Agency for International Development (USAID) AgroInvest Project, All-Ukrainian Credit Union Association, and Credit Union Association "Deposits Protection Program",

Whereas

- The goal of the Chemonics International Inc. AgroInvest Project is to accelerate broad-based economic recovery through a more inclusive and competitive agricultural industry, in particular, by improving access of small and medium-sized agriculture producers to financial resources;
- The Parties have the intention to foster further development of the credit unions system in Ukraine as an effective means to provide funding to small and medium-sized agriculture producers in Ukraine on the principles of economic efficiency, market competitiveness, financial stability, safety of members' deposits; principles of international cooperative movements, internal control, and information disclosure, optimal combination of mechanisms for government influence and self-regulation of market participants for the purpose of regulating credit unions' operations'
- The Parties are aware of long experience of maintaining and supporting credit unions providing loans to small and medium-sized agriculture producers;
- The Parties have a common vision of tasks and priorities in developing a proper financial and market infrastructure for small and medium-sized agriculture producers;
- The Parties recognize the importance of consolidation of existing organizational, human, informational, and financial resources required for achieving the common goal

the Parties have agreed to the following:

1. The goals of Parties cooperation under this Memorandum of Understanding are
  - 1.1 To substantially increase the volume of lending of Ukrainian small and medium-sized agriculture

України членами ВАКС та учасниками ПЗВ - як в частині кількості кредитних транзакцій, так і у загальному грошовому вимірі;

- 1.2 опанування членами ВАКС та учасниками ПЗВ нових сучасних технологій агрокредитування та управління пов'язаними з таким кредитуванням ризиками;
- 1.3 формування належного законодавчого поля та сприятливого інформаційного простору для розвитку кредитних спілок та ринкової інфраструктури малих і середніх сільгоспвиробників, а також підвищення рівня фінансової обізнаності та знань у сфері земельних відносин серед широких верств населення України;
- 1.4 запровадження ефективних механізмів та найкращих практик у діяльності кредитних спілок та їх фінансових партнерів в особі об'єднаних кредитних спілок, банків та фінансових компаній з метою забезпечення належного рівня фінансування малих та середніх сільгоспвиробників, а також опрацювання механізмів взаємодії між кредитними спілками і сільськогосподарськими кооперативами та іншими елементами ринкової інфраструктури сільгоспвиробників.

2. Сторони співпрацюватимуть в рамках цього Меморандуму на основі принципів рівноправності, взаємодоповнення, взаємної підтримки, невтручання у оперативну діяльність один одного, неперешкоджання один одному у досягненні визначених законом чи установчими документами завдань.

3. Основними напрямками співпраці в рамках цього Меморандуму Сторони визнають.

з боку Всеукраїнської асоціації кредитних спілок (надалі - «ВАКС»):

- опрацювання та супроводження у органах законодавчої та виконавчої влади відповідних проектів законів, підзаконних нормативно-правових актів, урядових концепцій та програм;
- організацію спеціалізованих медіа-заходів, проведення інформаційних та просвітницьких кампаній з метою пропагування найкращої практики у сфері фінансування дрібних малих та середніх сільгоспвиробників та побудови їх ефективної ринкової інфраструктури;
- організацію обміну досвідом та поширення знань через проведення спеціалізованих форумів, конференцій, семінарів, практикумів, стажувань та сприяння розповсюдженню сучасних технологій агрокредитування серед своїх членів;
- проведення на базі мережі кредитних спілок, що здійснюють надання фінансових послуг для дрібних малих та середніх сільгоспвиробників, програм фінансової просвіти, поширення знань в сфері земельних відносин, аграрного права тощо;
- забезпечення системної взаємодії та політичного

producers (SMP) by members of the All-Ukrainian Credit Union Association (AUCUA) and participants to the Deposits Protection Program (DPP) in terms of both number of loan transaction and total amount of loans;

- 1.2 To have AUCUA members and DPP participants master modern techniques for agri-lending and management of related risks;
- 1.3 To develop a proper legislative framework and favorable information environment for (i) developing credit unions and market infrastructure for small and medium-sized agriculture producers and (ii) improve public awareness of financial issues and knowledge in the area of land relationships;
- 1.4 To introduce effective mechanisms and best practices in operations of credit unions and their financial partners – united credit unions, banks, and financial companies – in order (i) to secure a proper level of funding small and medium-sized producers and (ii) to test/refine mechanisms of interaction of credit unions, agriculture cooperatives, and other components of the agriculture producer market infrastructure.

2. The Parties will collaborate hereunder on the principles of equal rights, complementarity, and mutual support. Besides, the Parties will not interference in each other's activities regarding accomplishment of their statutory task.

3. The Parties agree on the following major areas of cooperation under this Memorandum of Understanding.

On the part of the All-Ukrainian Credit Union Association, hereinafter referred to as the "AUCUA":

- Refine relevant draft laws, regulations, governmental concepts and programs and cooperate with legislative and executive authorities on this matter;
- Organize specialized media events and public education campaigns to promote best practices of lending small and medium-sized agriculture producers and to develop the efficient market infrastructure for them;
- Organize sharing of experience and knowledge through specialized forums, conferences, seminars, workshops, and secondments; to foster implementation of modern agri-lending techniques by member credit unions;
- Administer public education programs on issues associated with finance, land relationships, agrarian law etc. using facilities of credit unions providing financial services to small and medium-sized agriculture producers;
- Ensure systemic interaction and political dialog among

діалогу між професійними об'єднаннями сільгоспвиробників, сільськогосподарських кооперативів та кредитних спілок;

- координацію взаємодії із державними органами, засобами масової інформації та громадськістю з метою інформування про діяльність Сторін в рамках цього Меморандуму;
- координацію взаємодії з місцевими асоціаціями кредитних спілок в процесі здійснення у відповідних регіонах заходів, спрямованих на реалізацію завдань цього Меморандуму.

з боку Об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів» (надалі – «ПЗВ»):

- вивчення потреб споживачів фінансових послуг – малих та середніх сільгоспвиробників в частині доступності до фінансових послуг та ресурсних можливостей кредитних спілок в частині можливості задоволення таких потреб;
- опрацювання спільно з партнерськими структурами (в тому числі і в рамках договорів/меморандумів про співпрацю) у пілотному режимі та подальше запровадження у ширшому колі кредитних спілок фінансових технологій та кредитних продуктів, адаптованих до потреб фінансування дрібних малих та середніх сільгоспвиробників;
- дослідження та поширення кращих практик та передового досвіду взаємодії фінансових установ з малими і середніми сільгоспвиробниками та їх об'єднаннями;
- проведення спеціального навчання та консультативного супроводження керівних органів та персоналу кредитних спілок, що спеціалізуються на наданні фінансових послуг для малих та середніх сільгоспвиробників;
- опрацювання та запровадження механізмів взаємодії між кредитними спілками та фінансовими установами другого рівня в особі об'єднаних кредитних спілок, банків та фінансових компаній в процесі реалізації спільних кредитних програм, кінцевими позичальниками в яких є малі та середні сільгоспвиробники;
- залучення коштів зовнішніх кредиторів з метою реалізації через кредитні спілки та/або інші кредитні установи кредитних програм, кінцевими позичальниками в яких є малі та середні сільгоспвиробники;
- опрацювання та запровадження механізмів взаємодії та функціонального взаємодоповнення між кредитними спілками та сільськогосподарськими кооперативами, іншими організаціями та елементами ринкової інфраструктури сільгоспвиробників;
- опрацювання та запровадження інструментів і механізмів зовнішнього моніторингу діяльності кредитних спілок, що спеціалізуються на наданні фінансових послуг для дрібних малих та середніх сільгоспвиробників, з метою мінімізації операційних та

professional associations of agriculture producers, agriculture cooperatives, and credit unions;

- Coordinate interaction with government authorities, the media, and the public for the purpose of publicizing the Parties' activities hereunder;
- Coordinate interaction with local associations of credit unions in the process of conducting regional events as part of accomplishment of task hereof.

On the part of the Credit Union Association “Deposits Protection Program”, hereinafter referred to as the “DPP”:

- Assess needs of financial service consumers – small and medium-sized agriculture producers – with regard to accessibility/affordability of financial services and availability of funding to credit unions;
- Test on pilot basis with partner structures (including under cooperation agreements / memoranda of understanding) financing techniques and loan products adapted to needs of small and medium-sized agriculture producers; implement such techniques and products in other credit unions;
- Study and disseminated best practices of interaction of financial institutions with small and medium-sized agriculture producers and their associations;
- Conduct specialized training and provide advisory support to management and staff of credit unions which are specialized in providing financial services to small and medium-sized agriculture producers;
- Test and implement mechanisms for interaction between credit unions and financial institutions of the second level – united credit unions, banks, and financial companies – in the process of implementing joint lending programs where small and medium-sized agriculture producers are end borrowers;
- Mobilize external funding for lending programs which are administered by credit unions and/or other lenders and where small and medium-sized agriculture producers are end borrowers;
- Test and implement mechanisms for interaction and functional complementarity among credit unions, agriculture cooperatives, other organizations, and components of agriculture producer infrastructure;
- Test and implement tools and mechanisms for external monitoring of credit unions which are specialized in provision of financial services to small and medium-sized agriculture producers for the purpose of minimizing operational and financial risks in the process

фінансових ризиків в процесі надання такого роду послуг.

of delivering such services.

з боку компанії "Кімонікс Інтернешнл Інк.":

- надання консультативної та експертної допомоги ВАКС та ПЗВ, окремим їх членам/учасникам, спільно обраним для здійснення пілотних проєктів, у питаннях опрацювання, узагальнення та ознайомлення із передовими технологіями агрокредитування МСВ та іншими супутніми технологіями;
- участь у проведенні спеціалізованих форумів, конференцій, семінарів, практикумів, стажувань, медіа-заходів, інших навчально-інформативних заходів з метою сприяння розповсюдженню сучасних технологій агрокредитування;
- надання грантів ВАКС, ПЗВ, їх членам/учасникам (у рамках пілотних проєктів) для підвищення їх інституційної спроможності та технологічного рівня;
- надання консультативної та експертної допомоги малим та середнім сільгоспвиробникам, що співпрацюють з членами/учасниками ВАКС та ПЗВ з метою підвищення їх кредитоспроможності та технологічного рівня;
- сприяння налагодженню співробітництва членів/учасників ВАКС та ПЗВ із покупцями сільгосппродукції та іншими учасниками маркетингових ланцюгів;
- надання допомоги у встановленні сталих робочих контактів членів/учасників ВАКС та ПЗВ із організаціями сільгоспвиробників
- надання допомоги ВАКС у розробці та супроводженні ініціатив з вдосконалення нормативно-правової бази, що регулює діяльність кредитних спілок;
- надання допомоги ПЗВ у запровадженні механізмів моніторингу ризиків у діяльності кредитних спілок та взаємодії між кредитними спілками і фінансовими установами другого рівня в процесі реалізації спільних кредитних програм, кінцевими позичальниками в яких є малі та середні сільгоспвиробники.

Перелік напрямів співпраці в рамках цього Меморандуму не є вичерпним і може доповнюватися за взаємною згодою Сторін.

4. З метою конкретизації напрямів та механізмів співпраці між Сторонами в рамках Меморандуму можуть укладатися окремі угоди та протоколи, в тому числі із залученням третіх осіб.

5. Виконання всіх зобов'язань, що їх бере на себе компанія "Кімонікс Інтернешнл Інк." за цим Меморандумом про взаєморозуміння і співпрацю, залежить від наявності фінансування з боку АМР США. Укладання цього Меморандуму про взаєморозуміння і співпрацю не має наміром зобов'язати АМР США надати фінансування.

6. Допомога у не грошовій формі, що надаватиметься

On the part of Chemonics International Inc:

- Provide advisory and expert support to the AUCUA and DPP and their members/participants selected for implementation of pilot projects on issues associated with pilot testing, generalization, and familiarization with best techniques for lending SMPs and other related techniques;
- Take part in conducting specialized forums, conferences, seminars, workshops, secondments, media events and other public education events for the purpose of disseminating modern agri-lending techniques;
- Award grants to the AUCUA and DPP and their members/participants (as part of pilot projects) to increase their institutional capacities and technological level;
- Provide advisory and expert support to small and medium-sized agriculture producers cooperating with AUCUA member and DPP participants to improve their creditworthiness and technological level;
- Foster cooperation between AUCUA members and DPP participants, on the one hand, and agriculture produce buyers and other marketing chain participants, on the other hand;
- Assist with establishing sustainable contact between AUCUA members / DPP participants and agriculture producer organizations;
- Assist the AUCUA with refining laws and regulations which regulating credit unions;
- Assist the DPP with introduction of mechanisms for monitoring credit unions' operational risks and interaction between credit unions and financial institution of the second level in the process of administering joint lending programs where small and medium-sized agriculture producers are end borrowers.

The above list of areas of cooperation hereunder is not exhaustive and may be supplemented by mutual agreement of the Parties.

4. For the purpose of defining areas and mechanisms of the Parties' collaboration hereunder more specifically, the Parties may execute separate agreements and protocols including those with engagement of third parties.

5. All undertakings of Chemonics International Inc. pursuant to this Memorandum of Understanding and Cooperation are subject to the availability of funds. This Memorandum on Understanding and Cooperation is not intended to effect an obligation of funds by USAID.

6. In-kind assistance furnished by Chemonics International

компанією "Кімонікс Інтернешнл Інк." за цим Меморандумом про взаєморозуміння і співпрацю, вважається допомогою з боку США у рамках Двостороннього договору і підпадає під умови цього договору, в тому числі положення про звільнення від податків і митних зборів.

7. Сторони визнають за необхідне здійснювати постійну координацію дій та проводити регулярні консультації в процесі діяльності в рамках цього Меморандуму. Повноважними представниками Сторін для взаємодії в рамках даного Меморандуму є:

- **Вікторія Олегівна Волковська** - від Всеукраїнської асоціації кредитних спілок;
- **Іван Іванович Вишневський** – від об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів»;
- **Керівник Проекту Крейг Белл** – від Проекту АгроІнвест, що впроваджується в Україні компанією "Кімонікс Інтернешнл Інк."

8. Інформація, отримана Сторонами в зв'язку із співпрацею в рамках цього Меморандуму, не підлягає розголошенню або передачі третім особам без погодження з іншими Сторонами. Обмін інформацією між Сторонами здійснюється з врахуванням вимог законодавства щодо збереження професійної та комерційної таємниці.

9. Зміни та доповнення до цього Меморандуму вносяться за взаємною згодою Сторін у письмовій формі.

10. Залучення до реалізації окремих напрямів співпраці, визначених цим Меморандумом, третіх осіб може здійснюватися за ініціативою однієї із Сторін лише після письмового погодження з іншими Сторонами.

11. Умови цього Меморандуму жодним чином не обмежують і не перешкоджають Сторонам проводити свою діяльність у спосіб та у формах, визначених законодавством та/або їх установчими і програмними документами чи технічними завданнями.

12. Цей Меморандум діє до 24 січня 2016 року. Дія Меморандуму може бути припинена однією із Сторін за умови письмового повідомлення про це інших Сторін принаймні за один місяць до запропонованої дати припинення дії Меморандуму.

Меморандум укладено у трьох примірниках, по одному для кожного з підписантів.

На підтвердження зазначеного вище, цей Меморандум підписали:

Від імені Всеукраїнської асоціації кредитних спілок:

Inc. pursuant to this Memorandum of Understanding and Cooperation is considered United States assistance within the scope of the Bilateral Agreement and is subject to the terms and conditions of that agreement, including provisions relating to exemptions from taxes and customs duties exemptions.

7. The Parties recognize a need to coordinate their actions on conduct consultation on a regular basis in the process of carrying out activities hereunder. For the purpose of interaction under this Memorandum of Understanding, authorized representatives of the Parties will be:

- **Victoriya Olehivna VOLKOVSKA** – for the All-Ukrainian Credit Union Association;
- **Ivan Ivanovich VYSHNEVSKY** – for the Credit Union Association “Deposit Protection Program”
- **Craig Bell, Chief of Party** – for Chemonics International AgroInvest Project in Ukraine

8. Information received by any Party in connection with cooperation hereunder may not be disclosed or transferred to third parties without obtaining prior consent of the other Parties. The Parties will share information with allowance for statutory requirements to professional and commercial secrecy.

9. This Memorandum of Understanding may be amended in writing by mutual consent of the Parties.

10. Third parties may engaged in cooperation hereunder on the initiative of any Party upon obtaining the written consent from the other Parties.

11. The terms and conditions of this Memorandum of Understanding will by no means preclude the Parties from carrying out their activities in ways and forms prescribed by the legislation and/or their charter/program documents or terms of references.

12. This Memorandum of Understanding is valid till January 24th, 2016. Any Party may terminate this Memorandum of Understanding by notifying the other Parties of such intention at least one month prior to the proposed termination date.

This Memorandum of Understanding is executed in three copies – one for each Party.

In witness thereof, this Memorandum has been signed by:

On behalf of the All-Ukrainian Credit Union Association:

ПІБ: __ Волковська В.О. _____

Посада: _Президент ВАКС_____

Від імені об'єднання кредитних спілок «Програма захисту вкладів»:

ПІБ: __ Вишневський І.І. _____

Посада: _Голова Правління_____

Від імені компанії "Кімонікс Інтернешнл Інк.":

ПІБ: __Крейг Белл_____

Посада: __ Керівник Проекту_____

Name:___ Victoriya Olehivna VOLKOVSKA
_____

Position: ___President AUCUA_____

On behalf of the Credit Union Association "Deposit Protection Program":

Name:___ Ivan Ivanovich VYSHNEVSKY
_____

Position: ___Chief of the Board_____

On behalf of Chemonics International Inc.:

Name: __Craig Bell_____

Position: ___Chief of Party_____